

zig, 1858, I, 297, 302), apoi, după *Corssen* și cu mai puțin rezultat încă, *Carl Sittl* (*Die lokalen Verschiedenheiten der lateinischen Sprache*, Erlangen, 1882). *Schuchardt* însă, cel mai profund cunoscător al limbei latine populare, mărturisește că despre vreo deosebire dialectală între diversele provincii ale imperiului nici pomenire nu trebuie să se facă, judecînd după mijloacele pe care le avem, op. c. I. 76—103.

17. Limba latină populară, care se deosebia de cea scrisă în fonetisme, forme, sintaxă, dar mai cu seamă în lexicon, se poate studia în următoarele izvoare: a) mărturiile gramaticilor latini; b) inscripțiile; c) Operile scriitorilor latini mai vechi decît veacul I a. Chr., adică din acel timp pe_cînd latina scrisă de mai tîrziu era numai o particularitate stilistică: asemenea scriitori sînt *Plautus* (254—184) 21 comedii, *Terentius* (185—159) 6 comedii, *Cato major* (234—149) de re rustica, pe lîngă care se pot adăogi fragmentele păstrate din operele celorlalți autori vechi latini; d) acei scriitori din timpul imperiului și pînă la începutul veacului IX p. Chr. care au scris în o limbă amestecată cu multe elemente populare, precum *Petronius Arbitr* (sub *Nero*) *Satyricon liber*, *Vitruvius* (sub *Augustus*) *De architectura libri X*, *Apulejus* (mijlocul veac. II p. Chr.) *Apologia—Florida—Metamorphoseon libri XI—De deo Socratis—De dogmate Platonis*, *Anthimus*, (sec. VI) *De medicina*, *Scriptores rei rusticae* și *Agrimensores* (timpul nehotărît), apoi toți scriitorii creștini de tot felul și